

כניסה	יציאה	ר"ת
19:06	20:21	20:58
19:23	20:24	20:55
19:17	20:25	20:59
19:23	20:21	20:56

ירושלים
תל אביב
חיפה
באר שבע

חוט של חסד

בס"ד בר"ה

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

פרשת ואתחנן-שבת נחמו • ט"ו אב תשפ"א • גליון 731

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 • ת.ד. 50226 • טל: 02-5812210
פקס: 02-5812252 • מייל: al5308000@gmail.com

ריח. אבל רק זה מה שבסופו של דבר משנה את הבן אדם מפנים והופך אותו לאיש אחר מבחינה מהותית.

הכול קורס

האם יש לנו מושג מה זו נבואה? מה זה מראות אלוקים? יחזקאל הנביא אומר: "נפתחו השמים ואראה מראות אלוקים". ולמדרגה הזאת הגיעה כל שפחה בקריעת ים סוף. מן הסתם בעלי המדרגה של אותו הדור זכו לעוד הרבה למעלה מכך. כל בני ישראל שיצאו ממצרים, למעלה ממיליון יהודים, ראו את ה' עין בעין, הם הגיעו למדרגת אמונה ברורה ומוחשית, וגם ברמה האישית חוו חוויה מסעירה של הצלה מופלאה מבית כלא ענק של עבודות פרך. "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" - כולם מאמינים במשה, ומן הסתם חשו הכרת הטוב עמוקה לגואל הצדיק.

אבל האם ההתעוררות הזאת והרגשות ה"עמוקים" האלו החזיקו מעמד במבחן המציאות? שלושה ימים בלבד לאחר מכן, בניסיון הראשון של הצמא במדבר הם כבר מתחילים להתרעם על משה על המחסור במים, ולאחר מכן על המחסור באוכל, והרבה לפני מתן התורה הם כבר לא בטוחים האם יש ה' בקרבם אם אין.

אפילו ההתעוררות העצומה של מתן תורה שבו דיבר ה' אל כל יהודי פנים בפנים - התרסקה על קרקע המציאות, ובתוך ארבעים יום הם כבר עשו את העגל ולאחר מכן אנחנו כבר מכירים את כל החטאים הגדולים כחטא המרגלים, המתאונים, והמתאווים ועוד, והשיא ללא ספק היה בחטא קורח שבו ממש יורקים בפרצוף של האיש שכל כך מסר נפשו למענם, שכל כך התפלל, שכל כך התאמץ, שכל כך אהב אותם באמת.

המסגרת המושלמת

אז נכון, כבר כתבתי על זה. אבל המסר הזה כל כך נוקב שאי אפשר להפסיק להעמיד אותו כנגד עינינו בכל פעם מחדש ומכיוונים חדשים. במאמר הזה ברצוני להדגיש, שכל מה שאני חוזר ואומר ששום דבר לא משנה המשך בעמ' 3

מאמר ראש הישיבה

מצליחים במבחן המציאות

בקשה צנועה

סוף סוף הגיע הרגע שבו זכה צ'ין לעמוד מול הרב ששינה את חייו. משהו מטלטל ומסעיר עבר עליו בחודשים האחרונים. הוא היה בחור חילוני רגיל כשחברו הטוב משך אותו לשיעור שכונתי קטן של אחד התלמידים של הצדיק שכעת הוא נגש לדבר אתו. השיעור פתח אצלו שערים שהיו חסומים עד אז. משיעור לשיעור ההתלהבות גברה והתשוקה התעצמה. ומאז הוא הרגיש שהוא עף כמו ציפור מפסגה לפסגה. הנחת התפילין הראשונה, השבת הראשונה, הכותל, התפילות - כל אלה האירו את נפשו, מילאו אותו, וגרמו לו לחיות בהרגשת ריחוף. צ'ין טעם לראשונה את טעמו המתוק של עונג רוחני.

אבל הוא ידע שהשיא עוד לפניו. מרגע ששמע על השבתות המיוחדות בצל הרב שאת תורתו למד אבל אותו לא פגש - מאותו הרגע ידע צ'ין שהוא חייב

להגיע ולהיות שם בשבת. ולבסוף זה אכן קרה, נרגש עד עמקי נשמתו מצא את עצמו בקבלת שבת מרוממת בבית המדרש של הרב יחד עם מאות חסידים, לא יכול להפסיק להסתכל על הדרת הפנים והאור שקרנו מדמותו. הוא כבר ספר את הדקות לשיחה האישית עם הרב שנערכת כנהוג במוצאי השבת, ואי שם בין השעות שתיים לשלוש לפנות בוקר הגיע תורו.

לקראת סוף השיחה הביע צ'ין את אהבתו הגדולה לרב ואת רצונו להיות קשור לרב כל ימי חייו, ותשובת הרב הפתיעה אותו. הרב אמר לו: "אם אתה כל כך

אוהב אותי אז תרשה לי לבקש ממך בקשה שלדעתי אינה מוגזמת..." "כל מה שתבקש כבוד הרב" ענה צ'ין. "בקשתי היא שכאשר תבוא להרביץ לי, אל תרביץ לי עם מקלות וברזלים, רק עם הידיים..."

שיעור לחיים

צ'ין היה המום מהתשובה. על מה הרב מדבר? הוא כל כך אוהב את הרב, האם יש סיכוי בעולם שיחשוב להזיק או להרע או אפילו לא לנהוג בכבוד הראוי לרב שהאיר את עולמו והציל את חייו מהחושך? אבל הרב ידע טוב מאוד על מה הוא מדבר. הוא הכיר את זה גם מהתורה וגם מניסיונו האישי. הרב סבל רבות מתלמידים רבים שהיו מעריצים ומתלהבים בתחילת דרכם ובחלוף השנים הפכו לחולקים חריפים ורדפו את רבם עד חורמה.

אבל לא בגלל זה ענה הרב לצ'ין כמו שענה. הרב רצה ללמד אותו את השיעור העמוק ביותר בחיים האלה. הרב רצה ללמד אותו ואת כולנו, ששום דבר לא משנה את הבן אדם חוץ מעבודה אישית.

חוויות רוחניות זה דבר נפלא. להתקרב לצדיקים וללכת לשיעורי תורה להתעורר ולהתרגש מהשבת ומהמצוות - אין מתוק מזה. אבל מתיקות לחוד ושינוי עמוק בחיים לחוד. השינוי העמוק בחיים לא מגיע מאור רוחני גדול ככל שיהיה. השינוי העמוק בחיים מגיע אך ורק מעבודה, עבודה יסודית, עבודה עקבית, עבודה שלפעמים יכולה להיות אפורה ושוחקת בלי טעם ובלי

**חוויות רוחניות זה דבר נפלא.
להתקרב לצדיקים וללכת
לשיעורי תורה ולהתרגש
מהשבת - אין מתוק מזה.**

יכבוש כל חושך

סיפור מטלטל במדור החדש • י"א 5

כך האור

נחמו נחמו עמי

הנה כעת סיימנו את ימי האבלות של בין המצרים, וישנו דבר מאוד מתמיה, אדם שנפטר לו קרוב משפחה דווקא אחרי הפטירה מתחילים ימי האבלות, וישבים שבעה, ואבלות שלושים, ואבלות י"ב חודש, ואילו כאן כאשר ביום ת"ב נחרב לנו הבית כדוגמת המת ודוקא בימים שקודם החורבן אנו מתנהגים באבלות, ומיד איך שסיימנו את האבלות יוצאים לשבעה שבועות של נחמה, ולכאורה היה צריך להיות בהפך?

אלא יש הבדל גדול בין פטירת המת לחורבן ביהמ"ק, ונמשיל במשל: ישנו הורה שמכה את הבן שלו על כך שהתנהג בדרך לא טובה, ואותו הורה עושה זאת מתוך פורקן עצבים בשביל להשקיט את כעסו, ובאמת סטירה זו בוודאי לא חינוכית ואכן על סטירה כזו ראוי להתאבל מיד אחר כך, כי אכן הילד לא מתחנך מהסטירה ואדרבא מרגיש מבוזז וכועס על אותו אב, אבל ישנו אב שראה שבנו סרח ועקב כך נאלץ להעניש את הבן בסטירה, אמנם סטירה זו באה מתוך מקום של אהבה אמיתית, הבן רואה ומרגיש כצד אביו היה מאולץ להעניש אותו, אכן סטירה זו מביאה בסופו של דבר את הילד לקשר עמוק יותר עם ההורים, ומיד שהבן מראה לאביו שהוא הבין את המסר הרי האב מיד שמח ומתנחם בזה, וזה הדבר כאן בימי האבלות, בזמן החורבן נכנסו האוייבים לביהמ"ק, ומצאו את הכרובים מעורים זה בזה, זה בעצם

מראה על דרגת קרבה גדולה מאוד, ולכאורה הרי עם ישראל היו בשיא השפלות באותו זמן, שעקב כך בורא עולם היה חייב להחריב את ביתו ולסטור לעם ישראל, וא"כ יש להבין איך בזמן זה היו הכרובים מעורים זה בזה, שמצב זה מסמל שיא של קרבה בין ישראל לאביהם שבשמים, אלא מובא במדרש שבזמן החורבן עם ישראל הבינו את המסר ובכו ועשו תשובה (אמנם זה היה מאוחר אבל סוף כל סוף חזרו בתשובה), לכן הראה לנו הקב"ה קרבה.

בתורת הקבלה ידוע כי הנהגה של "שמאל דוחה וימין מקרבת" - אהבה גלויה יחד עם חינוך וריחוק במקום הצורך, מביאה בסופו של דבר לחיבור האדוק והעמוק ביותר בין אב לבן, הנקרא בתורת הקבלה "תפארת", על שם היופי והשלימות שיש בקשר עמוק ואמיתי זה.

השלמת תהליך החינוך - המשל לתקופה שאחר תשעה באב מסיבה זאת, השלמת תהליך החינוך, אינו מסתיים עם הסטירה, אלא לאחר שהילד נרגע מעט מהסטירה, ולאחר פסק זמן מה, ההורה קורא לבנו ומקרבו בחיבה ומדבר על לבו כשהוא מסביר לו כי הסטירה היתה רק במטרה אחת - לטובתו, להשיבו על דרך הטובה שהיא הטובה הנצחית שלו.

הרב הקדוש, המגיד רבי ישראל מקוד'ניץ ("עבודת

לרבי נפתלי תלמיד רבנו זכרון-לברכה היו שני בנים: אחד הקיחד, הלא הוא רבי אפרים, ועוד בן, שיער מדברי הנהגות, עד שנשע לאתריבסיטה באודיטה ללמוד שם חכמות, ויחרה הדבר מאד לרבי נפתלי והקפיד עליו מאד. לא עברו ימים מעטים ונפטר בנו זה. קשנודע זאת למוהר"ג ופ' אפר, נשאל נהג רבי נפתלי כשגרה, כי אם פחו גדול כל-כך, טוב יותר היה, שיתפולל שיעזר בתשובה קשימות. (שיש"ק ג-קעט)

קשחור פעם ראב"ג זכרון-לברכה מאריך ושראיל ונדע לו על הפחלקות והנחמה שהיתה בין שנים מחשבי גדולי אנ"ש, נענה ואמר, "לשניהם אין התבודדות", כי כל אחד מתפולל ומבקש מה' ויתברך שיתגלה צדקתו הוא, ולא כן הוא האמת הנכון הצריך להיות, כי כל אחד צריך לבקש ולהתפולל שתתגלה האמת הרצויה, קסי שהא. (שם ג-תסג)

ישראל", פרשת דברים), כותב כי הנהגה חינוכית זאת, היא משל לתקופה שלאחר תשעה באב - יום חורבן בית מקדשנו, שתחילתה היא בתשעה באב אחרי הצהרים, שאז מתחילה הנהגה של רחמים, הנהגה של ניחומים וחסדים, שבו הקדוש ברוך הוא משפיע לנשמות ישראל השפעה מיוחדת של רחמים ושפע רוחני המאיר את הנשמה ומקרבתה לבוראה.

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"
קו ההלכה הספרדי: *3030

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה "חוט של חסד"

שאלות מצויות לימי החופשה

לטבול את הידיים בנהר ובים, ומה נוסח
הברכה על נטילה זו?

אם נמצא במקום שהמים מתוקים, לכתחילה עדיף לטבול בכלי, ואם אין לו כלי לטבול בו את ידיו, יטבול ידיו במים, ובים התיכון שמימיו מלוחים אפילו אם יש לו כלי לא יטול בכלי כי מים אלו אינם ראויים לשתיה, ולכן יטבול ידיו בכל אופן. ונוסח הברכה - על נטילת ידיים, ואם בירך על טבילת ידיים, יצא. גמרא חולין (ק"ו עמוד א') שולחן ערוך (סימן ק"ט סעיף ח) וש"ת מנחת יצחק חלק ד (סימן כב).

האם מותר להתפלל בשעת הנהיגה ברכב?

נהג הרכב אסור לו להתפלל בעת הניסיעה משום חשש פקוח נפש. הגאון הרב שלמה זלמן איזנברג זצ"ל (אבני שפה פרק י"ד הגה 26).

האם מותר לקצר את תפילת שחרית, ולצאת באמצע חזרת השליח ציבור בשביל לצאת לטיול?

אין לצאת באמצע חזרת הש"ץ אלא אם כן במקום דוחק או במקום הפסד ממון או מצוה עוברת, אבל לצורך טיול אסור, וגם לצורך מצווה אין להתיר אלא אם עושה כן באקראי בלבד, אבל אם עושה כן באופן קבע אסור, משום שמזלזל בתקנת חז"ל. כך הורה הגאון הרב אשר וייס שליט"א והובא בגליון שמענתא עמיקתא (גליון קל"ט).

קודם תפילת שחרית כי אסור להתעסק בצרכיו קודם התפילה, אמנם לגבי תפילת מנחה נוקטים הפוסקים שאין איסור לצאת לדרך קודם התפילה אלא שיש לחלק: אם הוא מתעתד להגיע למחוז חפצו לפני שיעבור זמן תפילת מנחה, או שיועד בבירור שימצא מניין מסודר בדרך, מותר לו לצאת לדרך אף קודם תפילת מנחה, אבל אם עלול להפסיד תפילה מחמת היציאה לדרך, אסור לו לצאת קודם תפילת מנחה. אור לציון (חלק ב' פרק ד' אות ו). וכן פסק שבט הלוי (חלק ח' סימן יח).

אנו רוצים ליסוע למקום נופש ואין שם מניינים לתפילה בציבור, ונוצר ויכוח בין החברים האם מותר ללכת למקום כזה, מה ההלכה בעניין זה?

אסור ללכת למקום זה, והסיבה היא משום שאסור לאדם להכניס את עצמו בידועין וללכת למקום שאין בו מניין, כי מבטל קדושת ה' בעשרה וקדיש וקדושה וברכו ועניית אמן, ונחשב כאילו ביטל מצוות עשה, ואף שאם לא הזדמן לאדם מניין יכול להתפלל ביחיד, ואינו עובר איסור בכך, מכל מקום כאן שהולך בידועין על דעת לבטל עצמו ממניין, אסור. שבט הלוי (חלק ו' סימן כ"א אות ג). ושמענתא עמיקתא (גליון קמ"ד).

אנו יוצאים לטיול בשעות הצהריים המאוחרות, האם אנו חייבים להתפלל מנחה קודם לכן או שיכולים לצאת לדרך ולהתפלל כשנגיע למחוז חפצנו?

בשולחן ערוך (סימן פ"ט) מובאר שאסור לצאת לדרך
2 | עלון "חוט של חסד"

לחיות כדי להודות

"בוודאי!"

בוודאי!
אומר הוא
ומוסיף: "הי-רצון
הרופא כל בשר,
תסבול חלילה שום צער ומכאוב". "רבינו", מגביהה היא
את קולה ככל יכולתה, "ברכני באריכות ימים ושנים!"

ס י ד
ס ל פ נ י

את הבן אדם זה כולל גם את כל העולם הרוחני. אפילו הנסיעה לאומן לא תשנה אותך בלי עבודה.

ואדרבא, אם האדם לא יעבוד על עצמו, אז החוויות הרוחניות או התורה והמצוות וכל דבר טוב שיעשה - לא זו בלבד שזה לא ישנה אותו, אלא זה אפילו ירחיק אותו. אדם יכול ללמוד תורה ולקבל גאווה ולעבור על החמורות שבחמורות ולהיכשל בלשון הרע ובשנאת חנם ולהזיק לעם ישראל יותר מהרשע הגדול ביותר. אדם יכול להתקרב לצדיק הגדול ביותר ורק לחשוב "אני ואני ואני..." ולזלזל בכל גדולי וקודשי ישראל.

בל נשכח, תכלית התורה והמצוות היא שאנחנו נשתנה, שנכיר את ה' ונדע את ה', שנעקור את הגאווה והכפירה מתוכנו. כל זה אפשרי אך ורק על ידי עבודה אישית. רבי נחמן מברסלב נותן לנו את העצה הנפלאה ואת המסגרת המושלמת לעבודה האישית: להתנתק לשעה אחת ביום מהכול, ולהקדיש את כל כולנו לעבודה של החיים שלנו - לחשבון נפש, לתשובה, ולתפילה ולזעקה על הרוחניות שלנו, על המידות שלנו, על הקדושה שלנו, על התיקון שלנו.

מסר מטלטל

זה המסר של משה רבינו לעם ישראל. לאחר שהוא מספר להם ומזכיר להם את מעמד הרב סיני ואת ההתעוררות העצומה שהם חשו אז - הוא מסיים אומר: "ולא נתן לכם ה' לב לדעת..." מסבירים חז"ל שכאשר ה' אמר "מי ייתן לבבם זה להם..." הם לא הבינו שהם היו אמורים לבקש מה' שייתן לבבם את היראה הזאת לכל החיים, הם לא הבינו שהרגשת היראה שהרגישו היא הרגשה חולפת, ואם לא יעבדו, כלומר יתפללו על כך, הם יישארו בלי כלום כמו שאכן קרה.

משה רבינו, לפני פטירתו מזכיר לעם ישראל את כל הדברים הגדולים האלה כדי להוכיח אותם ולעורר אותם: **תראו, למרות המציאות הניסית שאתם חיים בה כבר ארבעים שנה, אתם לא השתנתם; ועכשיו תבינו שרק עבודה משנה את הבן אדם!**

ועבודה היא ריבוי תפילה כמו שם הפרשה "ואתחנן" להתפלל עד שאתה מקבל או עד שה' בכבודו ובעצמו אומר לך להפסיק. כי המפרשים שואלים על משה: "מדוע אתה מוכיח את עם ישראל ואומר שה' לא נתן להם לב לדעת, הרי גם אתה בעצמך שמעת את ה' ולא התעוררת להתפלל."

אך על פי מה שהקדמתי כאן, ניתן לפרש שמשה רבינו לא התעורר אז, כי אצל משה רבינו התפילה הייתה דרך חיים; כל דבר שרצה - השיג בתפילה; את כל מידותיו תיקן ואת כל עצמיותו ביטל בדרך התפילה וההתבודדות; ולכן דברי ה' היו פשוטים בעיניו, אבל עם ישראל שידעו בעצמם כמה הם רחוקים - דווקא הם היו אמורים להתפלל.

ה' מחכה לנו, שנעבוד ושנתפלל ושנזכה לגאולה השלימה בזכות עבודה אישית וריבוי תפילה כדי שהגאולה שאנחנו מחכים לה תהיה באמת גאולת עולם.

בברכת שבת שלום ומבורך

שבת המלכה עומדת לפרוס את כנפיה, עוד שעה קלה, על עיר הקודש ירושלים תובב"א. רבה של ירושלים, רבי יוסף חיים זוננפלד, יוצא מביתו לעבר בית הכנסת כשהוא מוכן לקבל את השבת הקדושה. אך פניו טרם מועדות אל בית הכנסת, יש לו לרבי "סיבוב" של ערב שבת "סיבוב" מיוחד...

***

נעצר רבי יוסף חיים מלכת, ופונה לתוך חצר קטנה שבטבורה שוכן ביתה של האלמנה. נוקש הוא קלות על הדלת הפתוחה למחצה ונכנס פנימה. כל השבוע מצפה ביילי לדקה זו של אושר. בכל יום חמישי טורחת ביילי ואופה במו ידיה מאפים ומיני עוגיות. את מחציתן היא מחלקת לחולים הרתוקים למיטותיהם, ואת המחצית השנייה שומרת היא לרגע טמיר זה, מתנת שבת לרבי. "אה! לו רק אפשר היה לטעום מהן עכשיו!", אומר רבי יוסף חיים לאלמנה הקורנת מנחת. כך מדי שבוע בשבוע ביילי האלמנה אופה, הרב משבח, מברך אותה ואינו טועם, והיא מתמלאת אושר עד בלי די. כזה הוא רבה של ירושלים וזה המנהג שאימץ לעצמו - בכל יום שיש לעת ערב, שעה לפני כניסת השבת, יוצא הוא לסיבוב בין בתי החלכאים והנדכאים והמסכנים, כדי להאיר ולשמח, ולו גם לדקות מעטות, את נשמותיהם הדוויות.

***

כך מוסיף רבה של ירושלים לפקוד את בתיהם של מסכנים ונדכאים. ומדי יום שיש מסתיים הסיבוב במרתף טחוב ואפל, שבו מתגוררת הינדלה הישישה. אין איש יודע את גילה המדויק. לפני שנים רבות עלתה ארצה בגפה מפולין, ארץ הולדתה. אישה למודת-סבל ורבת ייסורים. כל גופה כואב ודואב, ואילו לא נשות ירושלים הטובות, הסועדות אותה מדי יום ביומו במסירות, ספק רב אם הייתה מגיעה עד הלום.

כבוד רב רוחש רבה של ירושלים לשישה המופלגת. בדרך כלל הוא נוהג להתעכב בביתה דקה או שתיים ולהתעניין בשלומה. הפעם דוחקת בו השעה והוא מזדרז להיפרד ממנה. "שבת-שלום, רבנית", מאחל לה רבי יוסף חיים בהדרת כבוד וכבר נפנה לצאת. אלא שערב שבת זה לא כשאר ערבי השבתות, יש להינדלה הישישה משאלה מיוחדת. "ברכני רבינו", מבקשת היא בקול חלש. רבי יוסף חיים ממנה להשיב פניו אליה ואומר: "ריבונו של עולם, הי-רצון מלפניך שכל צאצאיה של יהודייה יקרה זו, בכל מקום שהם, ילכו בדרך הישר". שוב מבקש רבי יוסף-חיים למחר לבית הכנסת, אולם עדיין אין הינדלה מרוצה. "רבי, הלואי יהי כדברך, אך מה יהא עליי? מדוע אין רבנו מברך גם אותי?". רבי יוסף-חיים נחרד לעצם המחשבה כי פגע ברגשותיה של הישישה המסכנה.

הספר של הרב שלום ארוש
בשדה יער -
התבודדות ומעלת התפילה
052-2240696

מרפא לנפש

מאת הרב שלום ארוש שליט"א

לממש את השאיפות בקלות

סדרת המאמרים הבאה תעסוק באחת מהעבודות הנפלאות ביותר שנתן לנו במתנה הבורא יתברך שמו, והיא עבודת ההתבודדות. הנקודה הראשונה שצריכים להביא, היא מה שהעיד על עצמו רבינו הקדוש, שאחרי שטרם בעבודת ה' במסירות נפש שאין שני לה, והשקיע את כל כוחותיו, ולמד תורה קדושה בהתמדה נוראה, וסיגף עצמו בכל מיני סיגופים, טבילות בקרח, וצומות משבוע לשבוע וכו' וכו', והשיג השגות נוראות, וחיידש בתורה דרכים ועצות להחיות כל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות, והתגלו אליו צדיקים קדושים ועוד ועוד, ועלו נאמר: "לך דומיה תהילה", וכל המוסיף גורע וכו' וכו', כי אי אפשר לשער גודל השגתו ועבודתו - הוא העיד על עצמו, שהעבודה העיקרית, שבזכותה זכה למה שזכה, היא ההתבודדות, שפירושה: לדבר עם הבורא בשפה פשוטה, ולבקש ולהתחן, בלשון רחמים ותחנונים, שיקרבו לעבודתו.

וכן אמר, שדיבר עם הרבה צדיקים קדושים, וכולם אמרו, שהעבודה הפשוטה של ההתבודדות, לדבר עם ה' כבן אל אב על הכל, היא היא העבודה שהביאה אותם להשגתם וגדלותם. ומעתה, כל מי שהוא בעל נפש

התבודדות! שמתחילת דרכי ממש, כשה' קירב אותי ברחמי המרובים, ונתן לי להאמין בו באמונה חושית ממש, מאז לא הפסקתי לדבר עם ה', ולראות את השגחתו הרחומה בכל רגע ורגע, ולראות עין בעין, את כוחה של התפילה והדיבור הפשוט והישיר עם הבורא.

בחסדי ה', אני זוכה לנסוע הרבה מעיר לעיר, לקרב את עם ישראל. כמעט בכל יום אני נמצא בעיר אחרת. בשבועיים אני יכול להיות באילת, באופקים, בחיפה, באשדוד, לוד, רחובות, שילה, מושב ברכיה, קריית ארבע, יבנה וכו', צריפין, ירוחם, דימונה וכו', וכו', כך מסתובב ומסתובב, לשם מה? אם לא הייתי מסתובב כך, הייתי מספיק לכתב עוד כמה ספרים. כי הלב שלי מלא אור, אבל אין לי זמן, אם אני מספיק לכתוב איזה שעה בשבוע זה גם נס, למה? בשביל ללמד את עם ישראל לעשות שעה התבודדותי כי ברור לי, וזה דבר ברור לכל בר דעת, שמי שיש לו שעה התבודדות, כל יום ויום מימי חייו, הוא בוודאי יזכה לנאולה הפרטית שלו! שום דבר לא יכול לגאול את האדם מהלחצים הנפשיים ומהחושך שנמצא בו, חוץ מהשעה התבודדות. לכן אתנו מקדישים את המדור הזה, לעיסוק בדבר חשוב זה, ונלמד איך ההתבודדות מוציאה את האדם מכל הצרות, מכל הדיכאון, מכל החרדות, מביאה לאדם שפע, אור, ברכה, אושר ואמונה.

קצת, יתבונן וישתומם: אם רבינו הקדוש ושאר צדיקים נוראים, שעבדו את ה' בכל מיני עבודות, העידו על עצמם כך, שדווקא ההתבודדות והשיחה ביעו לבין קונו הביאו אותם להתקרבות כזו לאביהם שבשמים ולקיום התורה באהבה, ביראה, לא כל שכן אני - שאיני יכול לעשות מעט מהמעט מאותן עבודות קדושות, שבוודאי, רק אם ארגיל את עצמי להתבודד, אוכל להתקרב אל ה' ולבוא אל תכליתי הטובה בעולם הזה ובעולם הבא. נקודה זו, היא למעשה הנקודה העיקרית, לצורך בכתיבת סדרת המאמרים הבאה "מרפא לנפש", שבהם תהיה בע"ה הדרכה נפלאה ומפורטת, ועצות וחידושים עצומים, לכל מי שרוצה לטעום את טעם החיים, את טעם הקרבה לה', את טעם ההתבודדות.

במהלך השנים האחרונות אני פוגש שוב ושוב אנשים, שלומדים בספרי רבינו ובשאר ספרים, על נושא ההתבודדות. חלקם הגדול גם שומע את הדיסקים, ולומד את הספרים ואת הקונטרסים שכתבי שבהם אני מרבה לדבר על ההתבודדות כעיקר ויסוד שאי אפשר בלעדיו לעבוד את ה' ולעבור את החיים מתוך שמחה ואמונה. ורבים קוראים בספרים ומתעוררים לעשות התבודדות. וראיתי על עצמי, שהדבר החזק ביותר שהשפיע עלי יותר מכל, ושנתן לי את כל הכוחות - היא

ר' שמעון לביא זיע"א

מחבר הפיוט "בר יוחאי" ט"ו באב

לאורם נלך

הילולא דצדיקיא

הפיוטים הקבליים שזכו לתפוצה רבה בכל קהילות ישראל. את ראשית דרכו עשה הפיוט "בר יוחאי" בטרופולי - שם הושר בניעמה שהלחין רבי שמעון, כאמור, והוא גם הושר בתרגום לערבית היהודית. בדרך כלשהי הגיע לעיר צפת שבארץ-ישראל, בה נתקבל על-ידי תלמידיו של האר"י ז"ל בלהט רב, והם שילבוהו בסדר "קבלת-שבת", ונראה ששרוהו לפני "מזמור שיר ליום השבת". בקהילות צפון-אפריקה נכלל הפיוט בכל המחזורים, ונהגו לאמרו בכל המערב בליל שב"ק על השולחן, קודם הסעודה. על מנהג ארץ-ישראל בעניין הפיוט למדים אנו מדברי המקובל רבי ישעיהו אשר זעליג מרגליות: "זופה בארצנו הקדושה, הספרדים נוהגים לשירו בכל לילי שבת קודש אחר קבלת שבת. ובצפת ת"ו ובמירון נוהגים לשירו גם אצל האשכנזים כל בת-כנסיות ובכל לילי שבת קודש קודם אמירת "כגונא" לפני "ברכו", ובשאר ערי ארץ הקודש נוהגים האשכנזים החסידים לשירו בליל שבת קודש קודם ל"ג לעומר קודם "כגונא", וכל שכן בל"ג לעומר שמזמרון אותו בכל תפוצות ישראל (ספרדים ואשכנזים כאחד) החוגגים שמחת הילולא דרשב"י, ומה גם במירון אשר אין לתאר גודל השמחה... והספרדים עוד מזמרים אותו בניגון הידוע אשר עוד נגו בו הרה"ק המחבר השיר הקדוש הזה..."

רבי שמעון נפטר בטרופולי בט"ו באב, שנת השמ"ה ונקבר בשכונה היהודית בעיר. מסופר כי היהודים נהגו לפקוד את קברו וזכו לראות במקום ישועות רבות. בראות הערבים כי גם הם נענים ונושעים בפוקדם את ציונו נתקאו ואחרי כיבוש העיר ע"י האיטלקים הודיעו כי המקום שלהם. הדבר גרם למחלוקת גדולה עד כי הוחלט במשפט ברומא לפתוח את הקבר בנכחות שרי המלוכה. עם פתיחת הקבר נדממו כולם לראות את רבי שמעון מוטפף בטלית וגופו שלם כאילו זה עתה נטמן. ונתפרסם הדבר אז לעין כל. זכותו תגן עליו ועל כל ישראל.

רבי שמעון לביא נולד בספרד שנים מספר לפני גירוש ספרד. עם גירוש ספרד, בהיותו ילד, הוגלה עם שאר המגורשים והגיע עם משפחתו לעיר פאס במרוקו. מחכמי המקום למד תורה ונתגדל ונתעלה בתורת הגולה ובתורת הנסתר. כמיהתו לארץ-ישראל וכיסופיו לנאולה לא נתנו לו מנוח, והוא החליט לעלות ארצה ובשנת הש"ט יצא לכיוון ארץ ישראל ובדרכו הגיע לטרופולי. לפני רבי שמעון עמדה השאלה: האם עדיף לקיים את מצוות יישוב ארץ-ישראל, או שמא רצוי להישאר בטרופולי כדי לשקם בה קהילה מפוארת, שכל חייה היו מושגתים על תורת ישראל, ואמנם החליט להישאר. אך תמיד נשא את נפשו לארץ ישראל וקיווה, שביום מן הימים יזכה לחיות בה. רבי שמעון הנהיג את קהילת טריפולי במשך ל"ט שנים, הורה להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו. עם היותו מורה-הוראה שימש רבי שמעון לביא גם כד"ן. בתפקיד זה שם להם חק ומשפט והניח את היסודות לבית-הדין שבטרופולי, שנעשה ברבות הימים אחד מבתי-הדין המפורסמים בצפון אפריקה. רבות תרם לה לקהילה גם כנציגה בפני השלטונות בשל היותו רופאו של השליט יחיא פאשא והיותו מכובד מאד בעיני שרי הממשלה.

רבי שמעון לביא חיבר פירוש על מדרשי הזוהר לספרים בראשית ושמות, חיבוריו אלו היו גנוזים כמאתיים וחמישים שנים עד שבשנת תקנ"ה נתעוררו עשירי טריפולי והדפיסו את הכתבים בליורנו. באותו זמן היה שם החיד"א הקדוש והוא שנתן לחיבור את שמו "כתם פד". את חכמת הסוד שלו שאב רבי שמעון מהרמב"ן, רבינו בחיי, הר"י גיקטליא, הר"ם רקאנאטי ומספרים של רבי יהודה החסיד. בזמן עדיין לא נתגלו כתבי האר"י ז"ל אך עם זאת נתגלו בכתביו מקבילות לדברי האר"י הקדוש. רבי שמעון לביא הקדיש את הפיוט "בר יוחאי" לכבודו של התנא רבי שמעון בר יוחאי. לפיוט "בר יוחאי" שחיבר רבי שמעון לביא, נודע מקום נכבד בין

קו האמונה
02-6444250

"נהמו"
נהמו עמי
מרבנים באהבת חנם ומקרבנים את הגאולה

לרכישת מוצרי "אני אוהב כל יהודי":
050-9931931

כר האור יכבוש

כל חושך

מדור חדש

ראיון ייחודי עם תלמידי הרב שלום ארוש שליט"א | הפעם: הרב ראובן דה-לריינה

החלום, הנס הגלוי, והדרך - הרב ראובן דה-לריינה משתף הכל על המהפך בחייו, ולא פחות חשוב- מה הדבר החשוב לו ביותר כיום.

הרב ראובן דה-לריינה (49) מעביר הרצאות ואברך בישיבת "חוט של חסד"

את עצמי חצי שנה לפני סיום הלימודים לוקח את הרגליים ועובר לישיבה ליטאית בירושלים.

איפה נכנס הרב שלום ארוש לתמונה?

זהו, התחלתי להגיע תוך כדי לשיעורים של הרב שלום ארוש שהתקיימו קרוב יחסית לישיבה בה למדתי, ואני חייב לומר שמהרגע הראשון- הדיבורים של הרב הקסימו אותי, אני חיכיתי כל פעם מחדש לשיעור הבא. ואז בהפתעה גמורה, הגיע לי חלום עם מסר חזק שאני מספר בדרך כלל בהרצאות כחלק מהסיפור חיים שלי.

קמתי מהחלום והבנתי, פה היעוד שלי, ב"חוט של חסד" עם הרב שלום ארוש.

אחרי כשנה וחצי נשאתי לאישתי שגם היא בעלת תשובה, השדכן היה הרב ארוש, כל הסיפור הזה היה גם ניסי ממש שראיתי את ההשגחה פרטית בצורה הכי מדויקת שיש.

מה אתה עושה כיום?

כיום וכבר במשך שנים- סדר היום שלי מחולק לשלושה- תורה, תפילה וזיכוי הרבים, שזה אומר שאני ועוד כמה אברכים- מפיצים ומחלקים את הספרים של הרב שלום ארוש בכל מקום, פעם הייתי מפיץ ספרים גם בצמתים ברחבי הארץ, זה דבר חוויתי שלא הייתי רוצה לוותר עליו. שם, בצמתים ראיתי את עם ישראל, איפה הרצון שלהם נמצא, ואתה פתאום מגלה כל כך הרבה טוב וכל כך הרבה צימאון לרוחניות, ולהתקרבות להשם.

יום אחד, שמתי לב שיש נהג אוטובוס שאני פוגש אותו שם כל יום, הייתי נותן לו קלטת והוא היה ממשיך ליסוע. באחד הימים הוא מספר לי אותו נהג שהוא בכונה מסדר את הלוח שלו כך שיראה אותי פעם ביום, ייקח קלטת וזה ייתן לו את הכח לחיות עוד יום. הבנתי כמה עם ישראל זקוקים לאמונה ולדיבורים של הרב שלום ארוש כמה זה מחיה מתים.

כיום אני ממשיך לקרב רחוקים על ידי דעת הרב שלום ארוש בכל רחבי הארץ אני מוסר שיעורים, בהם אני מספר את הסיפור שלי והכל במטרה אחת- זה מה שהרב שלום ארוש רוצה ואומר לנו כל הזמן להגיע לכלל יהודי, ככל שיהיו יותר אנשים שמגיעים לאמונה כך תתגלה מלכות השם ויבוא המשיח מהר יותר. והלוואי וכל אחד מעם ישראל ידאג לקרב ולחזק לאמונה, אני בטוח שזה משפיע על הגאולה.

"נולדתי וגדלתי באשקלון, כשאני הילד שלישי במשפחה, מתוך ארבעה ילדים. המשפחה שלי מוצא אשכנזי, חילונית לגמרי, המקדשת ערכים ציוניים, אהבת הארץ והמדינה, לא היה יותר מידי ערכים יהודיים בבית, אולי פה ושם, היה סוכה בסוכות ומצה בפסח. וכך גדלתי כילד סטנדרטי בסה"כ. וכמו כל ילד טוב, הלכתי לצבא, שירתתי כקצין קשר במודיעין, כשסיימתי את השירות נסעתי עם כמה חברה לטיול במזרח, ולא מסיבה כל שהיא, אלא כסוג של אתגר"

בשלב הזה אתה עדיין לא מכיר במשהו יהודי?

שם, במזרח זה בדיוק היה הפעם הראשונה שגיליתי מהי חוויה רוחנית. היום אני מבין את זה- כמה השם היה איתי ורצה בטובתי.

וזה בגלל מה שקרה לי שם, היינו על הר, וירדנו מההר דרך מסלול- כמו כביש מתעקל ממש כשהוא בעצם מוביל לתחתית ההר.

אנחנו ירדנו את ההר הזה עם אופנוע לפתע הגיחו שני משאיות אחת מול השניה, הכביש צר מאוד וזה אומר לי שני דברים או שאני נופל לתהום או שאני מתנגש עם המשאית, זה עניין של שניות שאני אמור לבחור באיזה דרך אני רוצה למות, ממש ככה. הייתי בטוח שסיימתי את הקריירה שלי בגיל 24, ברגע כזה אין הרבה מה לחשוב חוץ מלחכות לסוף ושהו יהיה כמה שפחות כואב.

ואז קרה לי נס שמצמרר אותי עד היום כשאני מספר את זה. הפלתי את עצמי לתהום, ואני עם האופנוע מחכה לנפילה אבל מרגיש שמישהו מחזיק אותי, ממש ככה, המשאיות עברו ואותו מישהו מחזיר אותי למסלול. אני עוצר את האופנוע וצועק השם תודה! תודה! אני לא יודע מי לימד אותי לומר את זה ומאיפה זה בא לי אבל פשוט הרגשתי שיש כח שהוא חזק ממני! יש מישהו איתי! אבל כך דרך העולם- מהר מאוד הספקתי לשכוח את מה שחוויתי ולמרות הנס שנעשה לי, לא השתנתי בכלום.

שבתי לארץ והתחלתי ללמוד הנדסת בניין במכללת באר שבע, במקביל תוך כדי הלימודים עברתי כמה חוויות רוחניות עוצמתיות, שאני עד היום מתקשה לספר את זה.

וככה בלי שום הכנה פשוט החלטתי שאני לא ממשיך ככה, זה היה חזק ממני, כמו כח שלקח אותי ומשך אותי להתקרב להשם ומצאתי

הייתי בטוח
שסיימתי
את הקריירה
שלי בגיל 24
ברגעים
כאלה אני
לא ידעתי
מה לחשוב,
חוץ מלחכות
לסוף...

עיון תפילה לעומת תודה והודאה

את התודה ה' בחיים לא היה אומר למשה להפסיק, ואיו לו למי שיפסיק, אפילו מלאך אין לו רשות להפסיק. ובאמת הכל לטובה, וכפי שכותב האור החיים שאם ה' היה מקבל את תפילת משה רבינו שאמר: "אעברה נא ואראה את הארץ" ומשה היה נכנס לא", היה זה כנגד ה"סלח נא לעוון העם הזה", וה' היה מוחק את הסליחה שלו לעם ישראל בגין עגל הזהב. לכן ודאי זה שמשה לא נכנס לא" זה הכי טוב, אין רע אצל ה', רק אנו לא תמיד מבינים, אז נראה לנו רע, אבל זה שאתה לא מבין זה לא אומר שזה רע, רק אומר שאתה לא מבין.

לפעמים אצל ה' דברים באים על חשבון משהו אחר שהוא יותר גדול, וה' לא נענה לאדם בדבר קטן על מנת לתת לו דבר הרבה יותר טוב וגדול באופן נצחי. ומכיוון שאנו לא תמיד מבינים ורואים זאת עין בעין, הדרך של התודה היא הכי נכונה, כי כן תיתן לי, לא תיתן לי, תמיד אומר תודה. כמו כן המדרש אומר שאם משה היה נכנס לא", היה בונה את בית המקדש באופן נצחי, וכאשר ה' היה כועס על עמ", אז הכעס היה יוצא חלילה על עמ", במקום על האבנים כמו שחבר ביהמ"ק.

היה מקרה שבאה לפני הרב שלום שליט"א אשה ששנים אינה מצליחה להביא ילדים, ואין דבר שלא ניסתה, תפילות, תשובה, הכל. אמר לה הרב: אל תתפללי שיהיו לך ילדים כלל, רק תגיד שעה תודה רבה לך ה' שעד היום לא נתת לי ילדים כי ודאי רק כך אגיע לתיקון שלי. תמיד הפרשה הזאת יוצאת אחרי תשעה באב שבת נחמו על שם ההפסדה, כי זה באמת הנחמה, הדעת - היא הנחמה היחידה.

ה' גזר על משה לא להיכנס לארץ ישראל בגלל חטא מי מריבה. משה מבקש מה' להיכנס לא", ומתפלל 515 תפילות כמניין "ואתחנן" - "ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר... אעברה נא ואראה את הארץ הטובה...". ה' מבקש ממשה רבינו להפסיק להתפלל על עניין זה: "אל תוסף אלי עוד בדבר הזה".

בורא עולם רוצה ללמד אותנו בהנהגה זו, שכאשר אדם מתפלל - במיוחד אם מתפלל הרבה על עניין מסוים - הוא עלול להיכשל ב"עיון תפילה", דהיינו הוא עלול ליפול למחשבה שמה שהוא מבקש מגיע לו בדין, והתפילה יכולה להיות חלילה להפוך לבכיינות, תלוות ורגזות, כאילו ה' חייב לו, וכאילו ה' עושה לו רע ח"ו.

ודאי שמשה לא היה מגיע לטעות זו, וכפי שרש"י אומר שביקש כמתנת חיים, וכל תפילה היא חן חדש, לכן כתוב ואתחנן, מלשון חן. אלו לא היו תפילות שבה הוא פנה להקב"ה שיכניס אותו לא" וזהו, אלא הרבה מעבר לכך.

אך בכל זאת ה' הפסיק אותו על מנת ללמד אותנו את דרך התפילה, לא להתבכייין ולפנות לדרך התודה וההודאה, דרכה אפשר להשיג הרבה יותר, לכן ה' אמר לו "אל תוסף אלי עוד בדבר הזה", בדבר הזה לא - אבל בתודה, וודאי שתמשיך להודות: "תודה רבה לך ה' שאני לא נכנס לא", כי צר לך אבא שבשמיים שאני לא נכנס יותר ממני, ובכל זאת אתה לא נתן לי להיכנס, אז זה הכי טוב בשבילי, זה מקרב אותי אליך, והעיקר להתקרב אליך".

הרב שלום מזור
מהמרצים הבכירים
של
"חוט של חסד"
058-4180994

חיזוקון
לומדים הלכה

"ונשמרתם לנפשותיכם"

המטייל בשמש ביום חם, זקוק לכמויות עצומות של מים! כמו כן מומלץ ללבוש ביגוד ארוך, בביגוד קצר הגוף מאבד הרבה יותר נוזלים (שו"ע החמישי ע"ס הנאי: ונשמרתם)

לקבלת מטרים מחזקים 052-6672221

אמונה =

ה' יתברך תמיד אוהב אותי ותמיד יהיה לי רק טוב

(הרב שלום ארוש שליט"א)

מבחר מוצרי יודאיקה וספרים

במבצעים שאסור לפספס

בקרו באתרנו -

Breslev.com breslev.co.il

ילדון חידודון

פרשת ואתחנן הוא מתוך החומש האחרון בתורה, ויש לו קשר גם לקטע האחרון בתפילה.

תשובה פרשת פנחס: בפרשת פנחס (כו. סד) כתוב: וְבָאֵלֶּה לֹא הָיָה אִישׁ, וּפִירֵשׁ רַש"י אֲבָל עַל הַנְּשִׁים לֹא נִגְזְרָה גִזְרַת הַסְּרָנָיִם, וְהַטַּעַם לִפְיֵן שֶׁחַן הָיוּ מַחֲבֹבֹת אֶת הָאָרֶץ.

זוכה: שמעון טרבלסי, באר שבע.

al5308000@gmail.com | 02-5812252

מנחם אב מזל החודש אריה - התחזקות

כשיש אמונה, יש התחזקות בכל מצב.
(א.ב. של החיים)

לקבלת מטרים מחוקקים - 052-6672221

רוצה לזכות בפרס? שלח לנו סיפור תודה בעל תוכן ייחודי ותזכה בפרס ללא הגרלה
al5308000@gmail.com | 02-5812252

ילדים מספרים תודה

תודה גם עם הכאב

שמי אליה, אני בן 9 ורציתי לספר לכם את הסיפור שלי. הוא קצת כואב, אבל אם אני התגברתי בטוח שאתם תהיו אמיצים ותשמעו אותי.

אז הכל התחיל בשבת כשישבתי להנאתי על אדן החלון והבטתי ברוגע ושלווה על העוברים והשבים. כשלפתע הגיע אחי הקטן- יוסף חיים ורצה לשבת יחד איתי על אדן החלון.

נעמדתי והושטתי לו יד, כדי שאני יעזור לו לטפס אלי, ותוך כדי דחפתי את הזכוכית של החלון כדי שיהיה מקום לשנינו, אבל בלי מסים דחפתי את החלון על הרגל שלי, למעשה הזכוכית ממש הייתה לי על הבוהן.

השתחררתי אך עדין זה כאב מאוד, וניסיתי בכל הכח להתאפק ולא לבכות אבל זה כאב לי מידי, והחל לרדת לי דם מהבוהן.

כבר לא יכלתי לשאת את זה, בכיתי ועוד בכיתי, ואפילו עוד יותר ממה שאתם חושבים.

לפתע נזכרתי בחוק התודה, אבא שלי היה מפיץ את הספרים של הרב שלום ארוש. ואבי ליסד אותי תמיד לומר תודה על כל דבר, וגם קראתי את זה בספר- "מתנה ושמה תודה" שצריך לומר תודה גם על הדברים הטובים שקורים לנו וגם על הפחות טובים ונעימים.

זה היה נשמע לי מצחיק אבל פשוט אמרתי לה' תודה שיורד לי דם ברגל. וזה כואב ולא נעים כשיורד דם. ואמרתי גם כמה פעמים את פרק מזמור לתודה.

הדבר הראשון שהרגשתי אחרי שאמרתי תודה הוא שאני כבר רגוע יותר.

ככה עברה עלי השבת, במוצאי שבת קיבעתי את הרגל הפצועה ואמרתי שוב כמה פעמים מזמור לתודה.

הייתי בטוח שאני לא יוכל לבוא לתלמוד תורה למחרת, אבל כשקמתי בבוקר זה היה כמו נס- אני פתאום מגלה שהרגל לא כואבת בכלל, רק הסימן נשאר, אולי כדי שאזכור את הנס...

אמרתי תודה והרגל נרפאה.

פתרונות יש לשלוח למייל
al5308000@gmail.com
או לפקס: 02-5812252
יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון

מדור ילדים

שעשועון מגוון

פחות אחד

שבצו בכל שורה את המילים לפי ההגדרות, במעבר בין מילה למילה הפחיתו אות ורישמו אותה במשבצת הריקה, אם פתרתם נכונה, תקבלו פסוק אקטואלי מהפרשה (בכתיב חסר)

1. פרי אדום עם נקודות	2. תלמוד תורה ר"ת	1.	2.	3.
3. פרי צהוב, מאכל קופים	4. הרכיב, הקים	3.	4.	5.
5. תולעת חוצבת סלעים	6. ישיבה ותיקה בירושלים	5.	6.	7.
7. מים היורד מהשמים	8. התקרבו! (ציווי)	7.	8.	9.
9. יחידת משקל	10. בנוסף	9.	10.	11.
11. פרי של עץ דקל	12. כלענה	11.	12.	13.
13. קשר את הסוס	14. חיפש	13.	14.	15.
15. שליט עם כתר	16. כשבילך	15.	16.	17.
17. נברא ביום השישי	18. נוול הזורם בעורקנו	17.	18.	19.
19. בובה להברחת ציפורים מגינה	20. כלי נשיפה נקוב	19.	20.	21.
21. דמות מצחיקה	22. שם של מדבר בנגב	21.	22.	23.
23. הכח המניע לרכב	24. "____ וצאן מרעייתו"	23.	24.	25.
25. עצם, דומם	26. כלי מלחמה עתיק	25.	26.	27.
27. דאג	28. שקלים חדשים ר"ת	27.	28.	29.
29. שבה, כבוד	30. מעטפת אור קורנת	29.	30.	31.
31. כינוי לבן העם הנבחר	32. עיר קבורת יהודה בן יעקב	31.	32.	33.
33. ילד ראשון	34. תקלה ברחוב	33.	34.	35.
35. מנהיג ישראל במדבר	36. בן הכבשה	35.	36.	

הפסוק המתקבל "

זוכה פרשת פנחס: רחלי נעימי, בני ברק. פייגי ונחמן לוי, ירושלים

בדיחות הדעת

אשה נכנסה למטבח ומצאה את בעלה מתרוצץ עם מחבת זבובים בידו. "מה אתה עושה?", שאלה אותו. "אני צד זבובים", ענה לה. "הצלחת להרוג כמה?", שאלה. "כן, שני זכרים ושלוש נקבות?". "איך אתה יודע?", שאלה בסקרנות.

"שניים היו על הפחיות של הבירה, השלוש היו על הטלפון".

העלון מוקדש להצלחת

קסהון בן דינקה
ולרכואה שלמה
ישראל בן אורית

להקדשת העלון: 02-5308000

חשוב שנבהיר לילדים, שכללי התנהגות בסיסיים כמו: כיבוד הורים, יחסים תקינים בין האחים, דרך ארץ, התאפקות, התחשבות, כבוד הדדי, ויתור וכדו' שנוטים להתרופף בחופשה כחלק מאווירת ההתפרקות האופיינית לה, הם בנפשנו וחיוביים להישמר גם בחופשת הקיץ.

לסיכום

החופש הוא אינו זמן של הפקרות מכל מערכת החוקים בה הרגלנו את הילדים, ואע"פ שהם בהחלט חושבים כך ונסו ליישם את החלטתם בשטח, עלינו להיות חזקים, נוחים וגמישים. ישנם חוקים שהם "ליבת" החינוך הביתי ועליהם אנחנו לא נתפשר וישנם חוקים שיהיו בהם שיתיים. נארגן לילדים ופרטם לקטנים סדר-יום, כך שהגבולות הנורמאליים לא יפרצו. נחזור להיות ילדים ושתמש בדמיון ובשיחה זורמת עם הילדים על מנת להבין איתם ביחד כיצד נוכל לעבור את החופשה בהצלחה.

רבה באהבה ובהמון מילות חיזוק והערכה למעשים חיוביים שהילד עושה, נזכור שעכשיו הוא מתאמץ יותר. והדבר הכי חשוב, נודה לה' בכל ערב על כל יום גם אם הוא עבר עליו בקושי ובמאמצים גדולים ונתפלל ונבקש ממנו כל בוקר מחדש- שנזכה להיות יהודים עובדי ה' גם בחופשה, בהצלחה.

הרב אבוחצירא - יועץ, מאבחן ומטפל
לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

חופשה במסגרת

ב"ה עברנו כבר את השבוע הראשון של חופשת "בין הזמנים". בדרך כלל, רוב הילדים מצליחים להתחיל את החופשה "בשמחה" ואפילו נהנים ממנה, אך מהר מאוד ללא מסגרת בית הספר ה"כל כך מסודרת", מגיעות הבעיות: שעמום, עצבנות, שובבות וחוסר מעש- ואיתם נפרצים גבולות הבית המוכרים.

לא מוותרים על הנהגת הבית

התנהגות זו, בוודאי הרסנית היא ואסור לנו להסכים איתה או להיכנע אליה. עלינו להתאמץ ולהתחזק, על מנת שלא נהרוס כמו ידענו את כל העמל החינוכי שהשקענו בילדים במהלך השנה. הורים שדואגים לרווחתם הנפשית והרגשית של הילדים שלהם, הם הורים שקובעים בביתם "מסגרת" שאוגדת בתוכה את "חוקי הבית" דהיינו מה מותר ומה אסור לעשות בבית שלנו. המסגרת, היא "הקיום" של המערכת החינוכית ובלעדיה כמעט ואי אפשר להצליח בחינוך הילדים.

מסגרת גמישה

הכללים וההנהגות בתוך הבית, צריכים להיקבע על ידי ההורים בשיתוף פעולה של הילדים. לדוגמה: שעת שינה והשכמה, התארגנות וניקיון, סידור המיטה לאחר השינה, זמן למשחקים, זמני ארוחה, התנהגות ליד השולחן, איסוף המשחקים, חוקי משחק, איך מתנהגים בשעת מריבה, בחוסר הסכמה, בשעת כעס, חלוקת תפקידים ועזרה בבית, חזרה בזמן מפעילות, כיצד מדברים עם ההורים, עם האחים וכדו'. חשוב להבהיר שחוקי הבית חייבים להישמר גם בחופש, אלא שהדבר היחיד שמשנתה הוא "הגמישות" שלהם! גם מי שקובע את רמת הגמישות הם ההורים שהרי אנחנו ההורים "מנהיגי הבית" ואנחנו מחליטים על אילו גבולות וחוקים נשמור מכל משמר ועל אילו חוקים נוכל להתגמש. מצד אחד אסור לנו לאבד בתקופת החופשה את השליטה על המסגרת ולאפשר לילדים לפרוץ את כל הגבולות ומצד שני לא נוכל לעבוד עם כל מערכת החוקים שהרי סוף כל סוף "החופש" תורם לאווירה פחות מוקפדת. ולכן חשוב לשמור על פרופורציות בהתייחסות לקביעת גבולות

במסגרת החופשה.

תכנון גבולות בחופשה

כיצד נוכל לתכנן את מערכת החוקים של החופשה? דבר ראשון נערוך זיהוי ומיפוי: ניקח דף ועט ונרשום את כל החוקים והכללים שעולים בזיכרונו שאותם אנו מלמדים בבית, איתם אנו עובדים ואתם אנו אופיים, אחר כך "נמפה" אותם: נחשוב על הגבולות והחוקים החשובים לנו והחיוניים לסדר המשפחתי ונרשום אותם בצד אחד של הדף, ונחשוב על הגבולות והחוקים שלא כ"כ חשובים וחיוניים לסדר המשפחתי ונרשום אותם בצד השני של הדף, תקופת החופשה אינה הזדמנות ללימוד חוקים נוספים אלא רק להמשיך "לתחזק" את החוקים הקיימים. ולכן לא נגזים ונסה להתעקש על מה שלא חיוני, אדרבה נתאמץ לגלות הבנה לצרכים של הילדים, אחרת "תפסת מרובה לא תפסת". לאחר שהדף על שני חלקיו ברור לנו, נעבור לשלב השני והוא יידוע הילדים לגבי השינוי: אין כאן המקום לפרט כיצד "יוצרים מערכת חוקים" (בע"ה לאחר החגים נכתוב על כך סדרת מאמרים) אבל ביתיים כל משפחה תמשיך כפי שהיא רגילה ליידע את הילדים על חוק חדש, ותעשה זאת במסגרת: תכנון חוקי החופשה. לדוגמה: על אף שבזמן הלימודים צריך לחזור מהפעילות בגינה עד השעה שבע כדי לסיים את שעורי הבית, בזמן החופשה שעת החזרה מתגמשת ואפשר לשהות מחוץ לבית עד שעה מאוחרת יותר. כך נעשה בכל שינוי שנרצה לעשות במסגרת החוקים הביתית.

יש גבול ויש גבול

עלינו להבהיר לילדים דבר נוסף כי: אע"פ שעכשיו זה זמן חופשה ואנו נוטים להשתחרר מעט ולהגמיש את החוקים וכו' וכו', ישנם חוקים שהם "ליבת" החינוך הביתי ועליהם אנחנו לא מתפשרים. העיקרון המנחה לגבי הצבת גבולות בחופש הוא: "הבהרת חוקי התנהגות בסיסיים, יחד עם הגמשת גבולות משתנים". מה שאומר שבכל הקשור ל"דרך ארץ והתנהגות" אין שום שינוי, לדוגמה: לא נסכים לאלימות מילולית או פיזית בשום פנים ואופן וכדו' או, זה שאנו מרשים להגיע מפעילות נייח עד השעה 10 בלילה, לא אומר שמותר להפסיד תפילת ערבית במניין או שמותר לקום למחרת בס בבוקר.

עם ישראל מחכה רק לך!

י"ב יהודי ויהודים, יחד וילדה, שיקום חלק בחפילה על עם ישראל תחיה להם חלק בגאולה ובניצחון משעור הוא יבטיע על אלה שתזכו לקחת חלק בגאולה

אתה תשלים את השרשרת שרשרת האהבה שול עם ישראל כי הכל תלוי רק בנו!

איך נושאים את זה? בשביל זה אנחנו כאן! 02-5308000

"לא היו ימים טובים לישראל כיום ט"ו באב"

יום שביטל הושע בן אלה את שומר הגבול על הדרכים לירושלים	יום זה מסוגל ושערי שמים פתוחים לקיבול תפילות ובקשות
יום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה	זכרו! להתפלל על אהבה ואהדות עמ"י
יום שהותר יום שפסקו לכרות עצים למערכת	יום שכלו בו מותי מדבר
יום שהותר שבט בנימין לכא בקהל	יום שהותרו השבטים לכא זה בזה